

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	7
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	7
3.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
4.	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	13
5.	ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	15
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	16
7.	БУЏЕТ ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ ЗА 2022. ГОДИНУ	19
8.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	21
8.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	21
8.1.1.	Бруто плате	21
8.1.2.	Издаци за употребу возила	22
8.1.3.	Вишегодишња капитална улагања	23
8.2.	Преглед прихода и примитака	24
8.2.1.	Приходи од изречених новчаних казни	24
8.2.2.	Приходи од изнајмљивања опреме	24
8.3.	Биланс стања	25
8.3.1.	Попис средстава и обавеза	25
9.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	27
9.1.	Запошљавање на одређено вријеме	27
9.2.	Обављање послова другог радног мјеста	27
9.3.	Привремено распоређивање полицијских службеника по обавјештењу	28
9.4.	Престанак радног односа полицијских службеника	29
10.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	30
10.1.	Набавка специјализованих службених возила	31
10.2.	Набавка мобилног X-Ray уређаја за детекцију експлозива	33
10.3.	Набавка опреме за одгој и игру за службене псе	34
10.4.	Реализација уговора/оквирних споразума	35
11.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	37
ПРИЛОЗИ	37	

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Граничне полиције Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Гранична полиција) који обухватају: биланс стања на 31.12.2022. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Граничне полиције приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Граничне полиције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Скретање пажње²

Не изражавајући резерву на мишљење о финансијским извјештајима, скрећемо пажњу на следеће:

- *Гранична полиција није извршила учитавање резултата пописа у модул сталних средстава чиме није потврђено да је стварно и књиговодствено стање средстава усаглашено на 31.12.2022. године (тачка 8.3 Извјештаја).*

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Граничне полиције је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер

² Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а које су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важне за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.

- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење с резервом

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Граничне полиције за 2022. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, осим за наведено у одјељку Основ за мишљење с резервом, активности, финансијске трансакције и информације Граничне полиције за 2022. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају:

- 1) *Идентификоване неправилности и недостаци у појединачним поступцима јавних набавки имају за посљедицу нарушавање одредби и општих принципа Закона о јавним набавкама. Такође, недостаци и слабости у процесу праћења реализације закључених уговора по окончаним поступцима јавних набавки доводе у неравноправан положај остале учеснике у поступку јавне набавке (тачка 10. Извјештаја).*

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку Одговорности ревизора за ревизију усклађености.

Независни смо од Граничне полиције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући даљу резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Правилник о унутрашњој организацији није усклађен са одлукама Савјета министара БиХ (тачка 5. Извјештаја);*
- *Слабости у процесу планирања буџета и стварања обавеза (тачка 7. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Граничне полиције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Граничне полиције, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

³ Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а које су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важне за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

Сарајево, 21.7.2023. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неџад Хајтић, с.р.

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неда Мочевић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Граничне полиције за 2022. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланси у потпуности одражавају резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе и да ли користи средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину⁴
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2022. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ

⁴ Службени гласник БиХ, број: 42/22

- Закон о интерној ревизији институција БиХ
- Закон о полицијским службеницима БиХ.

3. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Граничне полиције за 2021. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје са скретањем пажње на недостатке утврђене приликом провођења пописа сталних средстава и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на:

- слабости функционисања система интерних контрола у процесима одобравања финансијских обавеза и обраде финансијске документације, планирања и праћења реализације буџета и извјештавања о буџету, обрачуна трошкова службеног путовања те правдања трошкова репрезентације,
- недостатке и слабости у процесу контроле над трошковима за одржавање службених возила,
- неправилности и недостатке у погледу примјене Закона о јавним набавкама.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препоруке из претходног периода чија је реализација била у току нису поновљене, али се њихова реализација континуирано прати у наредном периоду.

Утврдили смо да је Гранична полиција у 2022. години од укупно 28 претходно датих препорука, реализовала 13, 10 није реализовала, за 3 препоруке је реализација у току, док 2 препоруке нису могле бити оцијењене у 2022. години.

У наредној табели (Табела 1) приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1.	Гранична полиција треба провести припремне радње које претходе изради завршног рачуна усклађивањем Извјештаја отворених ставки (ИОС) да би се у случају неслагања у салду потраживања и обавеза с добављачима извршила неопходна усклађивања у циљу вјеродостојног и законског исказивања података у Завршном рачуну – билансу стања.	Гранична полиција је приликом израде завршног рачуна усаглашавала стања са свим већим добављачима у циљу вјеродостојног исказивања података у завршном рачуну.	
2.	Гранична полиција је дужна водити рачуна о расположивим средствима и обезбиједити благовремено евидентирање свих пословних промјена у циљу тачног исказивања стања и књиговодствених података на 31.12. текуће године, како је то	Гранична полиција није имала проблема са расположивим средствима с тим да још увијек није успоставила адекватан систем благовременог евидентирања пословних промјена.	

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
	прописано Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.		
3.	Гранична полиција је дужна придржавати се интерних процедура којима је уређено подручје јавних набавки како би имплементирала систем интерних контрола у процесу набавки.	Гранична полиција се не придржава у потпуности интерних процедура у поступку јавних набавки у погледу припреме техничке спецификације и именовања комисије за јавне набавке.	
4.	Потребно је да Гранична полиција БиХ за сваки трошак репрезентације обезбједи образложење настанка трошка у циљу намјенске потрошње средстава одобрених за ове намјене.	За трошкове репрезентације нису у свим случајевима наведена образложења којим се потврђује повод и основаност настанка трошка.	
5.	Гранична полиција плаћање услуге за одржавање службених возила треба вршити на основу фактуре и радног налога о извршеним услугама које својим потписом треба потврдити запослени који је корисник возила или друго лице које је овлашћено да потврди извршење услуге како би се избјегао ризик плаћања услуге која није извршена.	Извршење услуге одржавања службених возила у 2022. години потврђује лице задужено за одржавање возила потписом фактуре или радног налога о извршеним услугама.	
6.	Гранична полиција треба, на бази историјских података, процијенити који су то резервни дијелови који могу бити потребни приликом одржавања возила и на бази тога саставити техничку спецификацију тражених услуга, што би умањило могућност постојања непредвиђених резервних дијелова, а самим тим и обезбједило ефикасније праћење уговорених услуга.	С обзиром на то да је процедура набавке услуга одржавања возила започета прије давања предметне препоруке, нисмо били у могућности оцијенити реализацију дате препоруке.	
7.	Како би се Гранична полиција обезбједила да цијене резервних дијелова и материјала који нису предвиђени уговором одговарају тржишним цијенама, потребно је тендерском документацијом оставити могућност провјере цијене и избора на бази реалне тржишне цијене што би уједно смањило могућност манипулације цијенама неуговорених резервних дијелова.	Извјештај о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину достављен је Граничној полицији у јуну 2022. године. Гранична полиција је поновљени поступак набавке услуга одржавања возила покренула у фебруару 2022. године тако да није било могуће оцијенити реализацију препоруке.	
8.	Гранична полиција треба, у циљу поузданог праћења издавања, наплате, као и потраживања по издатим	Гранична полиција прати наплату издатих прекршајних налога, али не и потраживања	

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
	прекршајним налозима, сагледати могућности коришћења извјештаја из Регистра новчаних казни у сврху њиховог усаглашавања с подацима у Главној књизи.	по издатим прекршајним налозима.	
9.	Гранична полиција треба, у сарадњи с Министарством финансија и трезора, извршити корективна књижења у Главној књизи у вези с исказивањем вриједности извршених радова на кровној тераси зграде Граничне полиције.	Извршено је корективно књижење, повећана је вриједност зграде за 51.387 КМ, тако да је у Главној књизи исказана укупна вриједност изведених радова.	
10.	Гранична полиција је дужна да кроз модул основних средстава благовремено изврши усклађивање стања средстава по попису са књиговодственим стањем.	Гранична полиција није извршила усклађивање стања средстава по попису са књиговодственим стањем кроз Модул основних средстава.	
11.	У циљу унапређења процеса пописа, потребно је да Гранична полиција, у складу с констатованим недостацима, прије самог пописа више пажње посвети и квалитетнијим припремним радњама за попис како у рачуноводству тако и на терену (организационим јединицама).	Припремне радње за попис сталних средстава, обавеза и потраживања нису извршене адекватно ни у 2022. години, што је резултовало честим локацијским прекршајама сталних средстава у току пописа.	
12.	Гранична полиција је дужна поштовати одредбе Закона о раду у институцијама БиХ у погледу ангажмана запосленика на одређено вријеме.	Гранична полиција је и у току 2022. године ангажовала запосленике на одређено вријеме дужи временски период од три мјесеца без расписивања јавног огласа.	
13.	Гранична полиција је дужна контролисати и благовремено обезбиједити неопходну документацију и вјеродостојне податке из којих се поуздано може утврдити испуњеност услова за пензионисање полицијских службеника.	Гранична полиција предузима активности како би превазишла неуједначеност и различито поступање приликом примјене Закона о полицијским службеницима БиХ и ентитетских прописа који се примјењују приликом пензионисања полицијских службеника.	
14.	Гранична полиција је дужна с посебном пажњом приступати провјери достављених понуда у погледу испуњености квалификационих услова прописаних тендерском документацијом, што би омогућило правилан одабир понуде и предмета набавке који одговара	У прегледаним поступцима јавних набавки у 2022. години нису уочени пропусти приликом провјере достављених понуда у погледу испуњености квалификационих услова	

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
	захтјевима постављеним у тендерској документацији.	прописаних тендерском документацијом.	
15.	Гранична полиција је дужна, у складу са Законом о финансирању институција БиХ, стварање обавеза вршити само ако су средства за те расходе одобрена у оквиру износа алоцираног за Граничну полицију.	Током 2022. године Гранична полиција је поново створила обавезу за намјену која није била одобрена у оквиру износа алоцираног за Граничну полицију.	✗
16.	Уколико се Гранична полиција одлучи прихватити објективне разлоге за кашњење испоруке робе, потребно је правовремено тражити продужење важења понуде те прије истека рокова уговорити нове услове испоруке.	Гранична полиција је приликом прихватања захтјева за продужење рока испоруке уговарала нови рок испоруке после истека првобитно уговореног рока и није захтијевала продужење гаранције за уредно извршење уговора.	✗
Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ⁵	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1/2020	Потребно је наставити с активностима на доношењу измјена и допуна Правилника о унутрашњој организацији Граничне полиције.	Гранична полиција није предузимала конкретне активности тако да Приједлог правилника о унутрашњој организацији није усклађен са одлукама Савјета министара БиХ.	✗
3/2020	Гранична полиција треба анализирати постојеће стање по питању распореда запослених (ротације кадрова) по позицијама и сходно томе предузети потребне активности у циљу превенције корупције у властитим редовима.	Канцеларија за професионалне стандарде и унутрашњу контролу према Плану Граничне полиције за борбу против корупције за 2022. годину проводи континуиране активности и израђен је табеларни преглед реализације предметног плана који је достављен Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције.	✓
4/2020	Гранична полиција је обавезна да у текстуалном дијелу финансијских извјештаја (биљешкама) образложи све битне промјене стања средстава и	Гранична полиција је у биљешкама уз финансијски извјештај за 2022. годину образложила промјене стања средстава и обавеза као и	✓

⁵ Све препоруке дате у извјештајима о обављеној финансијској ревизији претходних година чија је реализација била у току или нису оцијењене у извјештају за 2021. годину

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ⁵	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
	обавеза, као и да образложи структуру прихода и њихову наплативост.	структуру прихода и њихову наплативост.	
5/2020	Гранична полиција треба наставити активно учешће на рјешавању питања доношења подзаконског акта којим би се регулисало питање полицијског додатка сходно Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ.	Обрачун и исплата полицијског додатка се врши у складу са Одлуком Савјета министара БиХ донесеном крајем јула 2022. године.	✓
6/2020	Гранична полиција је дужна ускладити возни парк, по врсти и броју специјализованих возила, с важећим Правилником.	Правилник о специјализованим возилима је у 2022. години измијењен, број одобрених возила је повећан, тако да је постојећи возни парк Граничне полиције усаглашен.	✓
7/2020	Потребно је обезбиједити да се подаци о употреби возила уносе једнообразно, а све у циљу успостављања поузданих интерних евиденција о употреби возила.	Постојеће евиденције и даље нису поуздане, подаци о употреби возила се не уносе једнообразно и благовремено.	✗
17/2020	Гранична полиција треба да примјењује постојећи регулаторни оквир за пензионисање полицијских службеника до доношења измјена Закона о полицијским службеницима БиХ или ентитетских прописа који регулишу питање пензионисања полицијских службеника.	Приликом пензионисања полицијских службеника Гранична полиција примјењује постојећи регулаторни оквир дефинисан Законом о полицијским службеницима БиХ.	✓
22/2020	Гранична полиција је дужна тендерску документацију при набавци возила креирати на начин који ће обезбиједити примјену општих принципа из члана 3. Закона о јавним набавкама, а све с циљем остварења активне и правичне конкуренције и најефикаснијег трошења јавних средстава.	Гранична полиција тендерску документацију приликом поступка набавке моторних возила у 2022. години није саставила на начин да је обезбиједила примјену општих принципа из члана 3. Закона о јавним набавкама, а све с циљем остварења активне и правичне конкуренције и најефикаснијег трошења јавних средстава.	✗
25/2020	Условe у тендерској документацији потребно је јасно дефинисати у циљу остварења што веће конкуренције понуђача.	Гранична полиција БиХ је у тендерској документацији набавке информатичке опреме јасно дефинисала тражене услове.	✓
26/2020	Гранична полиција је обавезна на исправан начин лиценцирати новонабављене радне станице.	Гранична полиција је кроз набавку нове информатичке опреме предвидјела лиценцирање радних станица на одговарајући начин.	✓

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ⁵	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
27/2020	Поновно истичемо да је приликом дефинисања поткритеријума оперативне погодности, или сличног поткритеријума, врло важно у обзир узети комбиноване ефекте тог поткритеријума и поткритеријума цијене како би коначан резултат евалуације понуда био економски логичан и прихватљив за уговорни орган и за изабране понуђаче. Тендерска документација код набавке горива треба јасно регулисати начин промјене понуђене цијене горива.	Приликом избора најповољнијег добављача за набавку горива учешће оперативне погодности у укупној цијени је смањено чиме је реално обезбијеђен избор економски најповољније понуде. Такође, тендерском документацијом је дефинисано да се испорука горива врши на бази важећих цијена на пумпи на дан дочења.	✓
29/2020	Гранична полиција треба да поступа у складу с преузетим обавезама из Споразума о провођењу поступака јавних набавки (заједничке набавке) који је закључен с Агенцијом за полицијску подршку и другим полицијским агенцијама на нивоу БиХ.	Према Споразуму о провођењу поступака јавних набавки и Плану потреба роба Граничне полиције за период 2022-2024. година са Агенцијом за полицијску подршку и другим полицијским агенцијама на нивоу БиХ у 2022. години проведени су поступци набавке муниције и шок спреја.	✓

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су сљедећи симболи: ✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ нереализоване препоруке, ⓘ препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности. Препоруке које нису могле бити оцијењене у овом циклусу ревизије ће бити оцијењене кад се за то стекну услови.

4. ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2022. годину обухваћено је 25 препорука. Од наведеног броја, једна препорука се односи на ревизију финансијских извјештаја, док су 23 препоруке дате због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима. Једна препорука се односи и на финансијске извјештаје и на усклађеност.

Од укупног броја датих препорука, 10 препорука се односи на неправилности, недостатке и слабости идентификоване у претходним извјештајима, које нису отклоњене у 2022. години, те су, сходно томе, такве препоруке поновљене у овом извјештају.

У табели која слиједи (Табела 2) приказани су подаци о датим препорукама за 2022. годину (сегмент ревизије, предмет ревизије и статус), а препоруке су детаљно презентоване по процесима у извјештају.

Табела 2. Препоруке за 2022. годину

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ⁶	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	5.	Организација и руковођење		●		●
2.	6.	Систем интерних контрола		●	●	
3.				●	●	
4.				●		●
5.				●		●
6.	7.	Буџет Граничне полиције за 2022. годину		●		●
7.	8.1.1.	Бруто плате		●	●	
8.				●	●	
9.	8.1.2.	Издаци за употребу возила		●		●
10-	8.1.3.	Вишегодишња капитална улагања		●	●	
11	8.2.2.	Приходи од изнајмљивања опреме	●	●	●	
12.	8.3.1.	Попис средстава и обавеза	●			●
13.				●		●
14.	9.	Запошљавање и статус запослених (ангажованих) лица		●		●
15.				●	●	
16.				●	●	
17.	10.	Јавне набавке		●	●	
18.				●	●	
19.				●	●	
20.				●	●	
21.	10.	Јавне набавке		●	●	
22.				●		●
23.				●	●	
24.				●	●	
25.				●	●	●
Укупно:			2	24	15	10

⁶ Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

5. ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Гранична полиција је управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ, с оперативном самосталношћу, основана ради обављања полицијских послова везаних за надзор и контролу преласка границе БиХ и других послова прописаних законом.

Унутрашња организација и начин рада Граничне полиције утврђени су Правилником о унутрашњој организацији који је донесен 2005. године и у мањој мјери измијењен 2013. године. Истим је систематизовано укупно 2.646 радних мјеста. На 31.12.2022. године Гранична полиција је имала 2.106 запослених, од чега је 2.097 запослено на неодређено вријеме, а девет на одређено вријеме.

Гранична полиција није ускладила Правилник о унутрашњој организацији са Одлуком

Иако је рок за усклађивање Правилника о унутрашњој организацији био 2014. година, Гранична полиција није ускладила Правилник о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ.

Савјета министара БиХ о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ⁷ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ.⁸

Гранична полиција је претходних година предузимала активности на измјенама и допунама постојећег правилника, прибављањем мишљења надлежних институција, међутим, коначно упућивање на разматрање и усвајање према Савјету министара БиХ није реализовано. Од маја 2022. године нису предузимане активности на усклађивању Правилника о унутрашњој организацији са одлукама Савјета министара БиХ, образлажући изостанак активности очекиваном промјеном руководства Граничне полиције.

Наведена неусклађеност може узроковати ризике нерационалног и неекономичног трошења буџетских средстава и у коначници неефикасног испуњења задатих циљева Граничне полиције. Постојећим правилником предвиђени број полицијских службеника као и предвиђена радна мјеста нису више одговарајућа с обзиром на околности и промјене у окружењу које су настале у периоду након доношења истог и исти не садржи детаљне описе послова полицијских службеника. Број и структура полицијских службеника на одређеним граничним прелазима и аеродромима с обзиром на промет робе и људи на истим, више нису адекватни и одговарајући, отворени су нови гранични прелази што захтијева увођење нових радних мјеста, присутност сталних криза узрокованим миграцијама са којима се БиХ као и већина земаља региона сусреће у задње вријеме, што знатно утиче на неопходност доношења новог Правилника о унутрашњој организацији Граничне полиције.

Гранична полиција је ажурирањем регистра ризика препознала ризик од неусвајања нове систематизације, који због недостатка дугорочног плана запошљавања и кадровске попуне Граничне полиције, неблаговремене попуне радних мјеста узроковане застојем у реализацији школовања кадета те сталног одлива полицијских службеника, за посљедицу може имати неадекватно извршење законом прописаних послова.

Нови директор Граничне полиције је 31.3.2023. године именовао радну групу за израду нацрта правилника о унутрашњој организацији Граничне полиције у складу са важећим

⁷ Службени гласник БиХ, број 30/13

⁸ Службени гласник БиХ, број 30/13, 67/15 и 51/18

одлукама Савјета министара БиХ и одредио рок за реализацију наведене активности од 60 дана.

ПРЕПОРУКА 1

Гранична полиција је дужна ускладити Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста са важећим одлукама Савјета министара БиХ.

Граничном полицијом руководи директор. Директор има замјеника и једног помоћника директора за организацију и операције, који за свој рад одговарају директору. Директор за свој рад и рад Граничне полиције одговора министру безбједности и Савјету министара БиХ. Директора и замјеника директора именује Савјет министара БиХ⁹, на приједлог министра, с листе кандидата коју достави Независни одбор, на мандат од четири године, уз могућност реименовања у другом наредном мандату.

Савјет министара БиХ је именовао директора Граничне полиције на мандатни период од четири године почев од 2.3.2023. године.¹⁰

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Гранична полиција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола

Систем финансијског управљања и контроле у Граничној полицији се имплементира у складу са Законом о финансирању институција БиХ¹¹, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ.

Гранична полиција проводи активности на процјењивању функционисања система финансијског управљања и контроле и његовом ажурирању. Ажурирана је мапа пословних процеса и регистар ризика у 2022. години и уведени су нови ризици. Донесена је Стратегија управљања ризицима у Граничној полицији и састављен Извјештај о управљању ризицима у 2022. години. Регистар ризика и Извјештај о управљању ризицима унесени су у софтверску апликацију (PIFC апликација) у складу са новим смјерницама за управљање ризицима у институцијама БиХ и методологијом процеса управљања ризицима у институцијама.

Канцеларија за интерну ревизију Граничне полиције обавила је накнадну ревизију система финансијског управљања и контроле и 31.10.2022. године саставила Извјештај о обављеној интерној ревизији. У Извјештају је наведено да Гранична полиција није унаприједила Правилник о финансијском управљању и контроли у смислу измијењених околности насталих доношењем Смјерница за развој управљачке одговорности у институцијама БиХ и Смјерница за управљање ризицима у институцијама БиХ.

⁹ Директора и замјеника директора у мају 2018. године именовао је Савјет министара БиХ на мандат од четири године.

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 13/23

¹¹ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

Гранична полиција је попунила образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2022. годину и доставила га Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ. У истом је наведено да нису реализовали мјере планиране за развој система финансијског управљања и контроле на основу прошлогодишње процјене које се односе на унапређење Правилника о финансијском управљању и контроли.

Недостаци и неправилности утврђени у ревизији препознати су кроз систем Финансијског управљања и контроле у пословним процесима Граничне полиције гдје су препознати ризични догађаји у виду ограничених људских ресурса и недовољног броја полицијских службеника, затим код одржавања возила као и непровођења ванредног пописа као припреме за редован годишњи попис.

ПРЕПОРУКА 2

Потребно је да Гранична полиција, у циљу даљег развоја система финансијског управљања и контроле, реализује препоруке Канцеларије за интерну ревизију као и предложене мјере на његовом даљем унапређењу.

Функционисање система интерних контрола

Поступцима ревизије уочили смо слабости у функционисању интерних контрола у Граничној полицији које се односе на: невођење књиге улазних фактура, непридржавање свих одредби интерних процедура у поступку јавних набавки, недовољно образложење настанка трошка репрезентације и непоуздано праћење реализације закључених оквирних споразума и уговора.

Гранична полиција није успоставила систем евидентирања улазних фактура у обавезну помоћну књигу улазних фактура (КУФ). Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ¹² је прописано да књига улазних фактура чини једну од обавезних помоћних књига буџетских корисника. У циљу надзора и праћења послова институције, јасно су дефинисани подаци које књига улазних фактура треба да садржи.

ПРЕПОРУКА 3

Гранична полиција је дужна успоставити обавезну помоћну књигу улазних фактура у складу са одредбама Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.

Подручје јавних набавки Гранична полиција је уредила Правилником о интерним процедурама у поступку јавних набавки роба, услуга и радова из 2016. године. Гранична полиција се није у свим случајевима досљедно придржавала свих чланова дефинисаних предметним правилником. Наиме, иако је чланом 20. наведеног правилника дефинисано да су основне организационе јединице задужене да припреме техничку спецификацију, у пракси је било другачије јер су запослени у Одсјеку за послове набавке и логистике

¹² Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године

припремали техничку спецификацију (возила, униформе и сл.), осим за рачунарску опрему и сл., када уз захтјев за набавком добију и техничку спецификацију захтијеване опреме од стручних лица из организационих јединица. Нису се именовале комисије за сваки поступак набавке на период од дана доношења рјешења до окончања свих послова за предметни поступак набавке (члан 22), него су именоване сталне комисије за јавне набавке на период од годину дана.

Имајући у виду чињеницу да је ступио на снагу нови Закон о јавним набавкама, што ће захтијевати да се процес јавних набавки у Граничној полицији уреди новим интерним процедурама, приликом израде истог потребно је обухватити све стварне радње којима се покреће поступак јавне набавке.

ПРЕПОРУКА 4

Гранична полиција је дужна придржавати се интерних процедура којима је уређено подручје јавних набавки како би имплементирала систем интерних контрола у процесу набавки.

Правилником о коришћењу средстава за репрезентацију Савјета министара БиХ, дефинисано је да правдање трошкова репрезентације подразумијева достављање уредне финансијске документације која потврђује основаност настанка трошка и образложење настанка трошка од стране лица које је користило репрезентацију. У одређеним случајевима фактуре интерне репрезентације које испоставља Службе за заједничке послове институција БиХ састоје се од више рачуна са различитим датумима, а образложење којим се потврђује повод и основаност настанка трошкова даје се свеобухватном забиљешком за цијели фактурисани период из које се не може прецизно утврдити сваки појединачни повод за настанак трошкова. Такође, приликом употребе средстава екстерне репрезентације, у одређеним случајевима, наводи се једно образложење за настале трошкове, а рачун за угоститељске услуге састоји се од више фискалних рачуна са различитим датумима.

ПРЕПОРУКА 5

Потребно је да Гранична полиција БиХ за сваки трошак репрезентације обезбиједи образложење настанка трошка у циљу намјенске потрошње средстава одобрених за ове намјене.

Надаље, Гранична полиција нема успостављен адекватан и поуздан систем праћења реализације закључених уговора. У појединим случајевима уговорени рабат код набавке горива се приликом фактурисања не обрачунава. Поједине услуге се не фактуришу у периоду/години у којој су и извршене, тако да је у 2022. години вршено плаћање за услуге које су пружене током 2021. године. Наведено има за посљедицу неблаговремено евидентирање, праћење и контролу насталих обавеза, као и немогућност праћења вриједносне реализације закључених уговора о јавним набавкама. Изостанак система интерних контрола у овом дијелу директно утиче на књиговодствено евидентирање у обрачунском периоду у којем су настале предметне услуге.

По питању утврђених недостатака у претходној години смо дали препоруку (препука бр. 2 у Табели 1). Иако је имала расположива средства за евидентирање свих пословних промјена због неадекватног система евиденције још увијек постоје случајеви евидентирања обавеза које се не односе на текућу годину, оцијенили смо да је Гранична полиција у 2022. години предузимала активности на реализацији дате препоруке, што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

Интерна ревизија

Канцеларија за интерну ревизију Граничне полиције израдила је Годишњи план рада за 2022. годину и Стратешки план 2022 – 2024. година. С обзиром на то да је интерна ревизорка била на породилском одсуству, чиме је умањен капацитет Канцеларије за интерну ревизију, наведена документа су измијењена у октобру 2022. године. Канцеларија је у 2022. години извршила једну редовну ревизију процеса „Попис имовине, обавеза и потраживања Граничне полиције и плана активности“, те три накнадне ревизије процеса набавног пословања, текућег одржавања и система финансијског управљања и контроле. Састављени су извјештаји и констатовано је да је већина препорука реализована и дјелимично реализована.

Руководилац интерне ревизије издао је годишњи извјештај о активностима интерне ревизије за 2022. годину у складу са прописима и исти доставио руководиоцу институције и Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

7. БУЏЕТ ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину, Граничној полицији су одобрена средства у укупном износу од 86.548.000 КМ (текући издаци 83.840.000 КМ, капитални издаци 1.208.000 КМ и вишегодишње капитално улагање 1.500.000 КМ). Буџетом је одобрено 2.471 запослених, а на 31.12.2022. године у Граничној полицији је било 2.106 запослених лица. Просјечан број запослених у 2022. години за које су исплаћене бруто плате у Граничној полицији био је 2.164.

Гранична полиција је своје активности до усвајања буџета за 2022. годину финансирала на основу одлука о привременом финансирању за прва два тромјесечја.

Током године извршена су усклађивања буџета која се односе на следеће:

- неутрошена пренесена средства за вишегодишње капиталне пројекте у укупном износу од 1.000.000 КМ;
- средства новчаних донација у износу од 87.235 КМ;
- примици од продаје сталних средстава у износу од 447.020 КМ;
- приходи од наплате штете у износу од 26.729 КМ;
- одобрена средства из текуће резерве у укупном износу од 1.052.000 КМ.¹³

Према наведеном, Гранична полиција је у 2022. години располагала средствима у укупном износу од 89.160.984 КМ, а укупно је реализовано 82.637.526 КМ. Значајнија

¹³ Одлука Савјета министара БиХ о одобравању средстава текуће резерве за исплату једнократне новчане помоћи запосленим у институцијама БиХ, број 185/22 од 30.12.2022. године.

одступања се односе на позицији бруто плата и накнада због тога што је буџет за те намјене пројектован на бази 2.471 запосленог, а на 31.12.2022. године број запослених је био 2.106. Такође, расположива средства за вишегодишње капитално улагање у износу од 2.500.000 КМ реализована су у износу од 7.020 КМ.

Гранична полиција је извршила реструктурисање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Реструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 2.720.000 КМ и то у јулу у износу од 1.550.000 КМ¹⁴ и новембру у износу од 1.170.000 КМ.¹⁵ У оба случаја расположива средства су обезбијеђена на позицији бруто плата и накнада трошкова запослених док се значајније увећање односи на позиције набавке материјала и опреме.

Стварање обавеза: Гранична полиција је створила обавезу, односно расходе иако средства за те расходе нису одобрена у оквиру износа алоцираног за ту буџетску институцију како је прописано Законом о финансирању институција БиХ.¹⁶ Напомињемо да је руководство Граничне полиције одговорно за планирање и стварање обавеза у оквиру одобреног буџета.

Гранична полиција, свјесна чињенице да нема планирана и расположива средства, је на одређеним позицијама створила обавезу и накнадно захтијевала реструктурисање средстава, руководећи се досадашњим искуством да ће Министарство финансија и трезора БиХ удовољити њиховом захтјеву како се Гранична полиција као институција БиХ не би излагала ризику измирења обавеза судским путем. Наиме, Гранична полиција је поступак набавке униформи, уз обезбијеђена средства у буџету за 2021. годину, окончала 27.12.2021. године закључењем више уговора о набавци укупне вриједности **2.771.206 КМ**. Међутим, с обзиром на то да се не ради о капиталним издацима, Гранична полиција није могла резервисати средства одобрена буџетом за 2021. годину тако да су обавезе по закљученим уговорима теретиле буџет за 2022. годину. Средства одобрена буџетом за 2022. годину на позицији набавке материјала на аналитичком конту издаци за одјећу и униформе износила су **1.800.000 КМ**. Недостајућа средства обезбиједили су реструктурисањем расхода буџета.

ПРЕПОРУКА 6

Гранична полиција је дужна стварати обавезе и расходе само у оквиру одобрених средстава алоцираних на буџетским позицијама.

¹⁴ Повећани су трошкови набавке материјала за 1.300.000 КМ, опреме и осталих сталних средстава за 250.000 КМ, а смањени издаци за бруто плате и накнаде за 1.500.000 КМ и накнаде трошкова запослених за 50.000 КМ.

¹⁵ Повећани су путних трошкови за 60.000 КМ, издаци за енергију и комуналне услуге за 50.000 КМ, трошкови набавке материјала за 160.000 КМ, издаци за превоз и гориво за 400.000 КМ, издаци за текуће одржавање за 200.000 КМ, издаци за осигурање за 70.000 КМ, набавка грађевина за 100.000 КМ и набавка опреме за 130.000 КМ, а смањени издаци за бруто плате и накнаде за 1.170.000 КМ.

¹⁶ Буџетским корисницима није дозвољено да стварају обавезе, односно расходе или оптерећења буџетских позиција, ако средства за те расходе или оптерећења буџетских позиција нису одобрена у оквиру износа алоцираног за ту буџетску институцију, члан 14. став 2).

8. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Гранична полиција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2022. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје може се констатовати да је Гранична полиција, поштујући Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ и Инструкцију за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу буџета буџетских корисника за период 01.01. – 31.12.2022. године, сачинила забиљешку билансних позиција уз биланс стања, као и детаљно образложење извршења буџета по свим позицијама.

8.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 82.637.526 КМ, што је за 6.523.458 КМ мање у односу на расположива средства (кориговани буџет) за 2022. годину.

Вриједносно значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (59.790.025 КМ), накнаде трошкова запослених (12.995.042 КМ), издатке за одјећу, униформе и платно (2.799.491 КМ), издатке за употребу возила (2.587.353 КМ) и капиталне издатке (2.070.706 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, стање по процесима за које су дате препоруке у ранијем периоду чија реализација је у току, као и одређена објелодањивања чињеница о значајним расходима реализованим у 2022. години.

8.1.1. Бруто плате

Ревизијом издатака у оквиру позиције бруто плата утврђене су слjedeће неправилности и недостаци:

Издаци за стимулације: Исплаћене нето стимулације са 31.12.2022. године износе 131.375 КМ. У одређеним случајевима, по приједлогу Кабинета директора, једним рјешењем директора Граничне полиције одобрава се исплата стимулације за више запослених, с тим да рјешења о исплати не садрже конкретна образложења из којих би се могао утврдити конкретан основ за исплату стимулације за сваког запосленог појединачно. Одлуком Савјета министара БиХ о оквирним критеријумима за додјелу новчане награде запосленим у институцијама Босне и Херцеговине¹⁷ је прописано да се као мјерила при вредновању резултата обавезно узимају и конкретни показатељи до којих се долази конкретним оцјењивањем околности у којима су они остварени, као и њихов значај и корист за рад институције. Због свега наведеног, сматрамо да се додјела новчаних награда запосленим у Граничној полицији треба заснивати на конкретним,

¹⁷ Службени гласник БиХ, број: 31/10

објективним и мјерљивим критеријумима, како би се у свим случајевима задовољили принципи равноправности и транспарентности.

ПРЕПОРУКА 7

Гранична полиција треба исплату стимулација запосленима вршити на основу мјерљивих показатеља додатног ангажмана и изузетних резултата у раду.

Накнаде трошкова запослених: Укупно исплаћене накнаде за одвојени живот са 31.12.2022. године износе 58.888 КМ. Обрачун накнаде за одвојени живот, у појединачним случајевима, није био у складу са евиденцијама о присуству на послу тако да се накнада за одвојени живот обрачунавала и исплаћивала и за дане које је запослени провео на годишњем одмору, плаћеном одсуству и службеном путу. Обрачун и исплата накнаде за одвојени живот дефинисана је Одлуком Савјета министара БиХ о начину и поступку остваривања права запослених у институцијама Босне и Херцеговине на трошкове смјештаја, накнаду за одвојени живот и накнаду за привремено распоређивање.¹⁸

Непридржавањем наведене одлуке Гранична полиција се излаже ризику од обрачуна и исплате предметне накнаде запосленима у износу већем од дозвољеног, односно за период када запослени нема право на пуни износ накнаде.

ПРЕПОРУКА 8

Гранична полиција је дужна обрачун накнаде за одвојени живот вршити у складу са важећом одлуком Савјета министара БиХ и исту умањивати за дане проведене на годишњем одмору, плаћеном одсуству и службеном путу.

8.1.2. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу возила у 2022. години износе 2.587.353 КМ. Значајнији издаци односе се на набавку горива (1.514.484 КМ), набавку материјала и услуга одржавања возила (577.400 КМ) те осигурање возила (296.847 КМ).

Правилником о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ¹⁹, Граничној полицији је дато право на коришћење три службена возила, као и право на коришћење специјализованих возила. Гранична полиција је Правилником о условима набавке и начину коришћења специјализованих службених возила (у даљем тексту: Правилник о возилима), на који је сагласност дао Савјет министара БиХ, дефинисала број и врсту возила које може да набавља, максималну појединачну цијену по свакој врсти возила, као и право на коришћење и управљање специјализованим возилима.

Гранична полиција са 31.12.2022. године располаже са 323 возила²⁰, од чега је једно службено возило, а остала возила су специјализована службена возила. Распоред возила извршен је према организационим јединицама и бригу о возилима воде организационе

¹⁸ Службени гласник БиХ, број: 42/12, 78/12, 51/13 и 68/18.

¹⁹ Службени гласник БиХ, бр: 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 62/17, 34/18 и 5/19

²⁰ Интерни преглед путничких, теренских и комби возила Граничне полиције

јединице које их користе. Подаци о трошковима коришћења возила евидентирају се у базу података Граничне полиције која и даље није у пуној мјери поуздана. Уочена су неслагања у појединим случајевима у експлоатационим картонима службених возила у погледу унесених података о стању на километар сату у тренутку издавања наруџбенице и извршеног сервиса, подацима о извршеним редовним и ванредним сервисима и уградњи ауто-гума. У извјештајима о коришћењу возила, мотоцикла и чамаца дају се само табеларни подаци о пређеним километрима, потрошњи горива и сервисима, а не врши се анализа трошкова, односно економичности и ефикасности постојећег возног парка.

Надаље, директор Граничне полиције је, као и остали директори полицијских агенција БиХ, у мају 2019. године потписао Споразум о успостави информационог система “Евиденција података о службеним возилима полицијских тијела БиХ” којим је дефинисано успостављање овог јединственог система за вођење евиденција о службеним возилима у полицијским тијелима БиХ. Међутим, Гранична полиција није предузимала активности по овом Споразуму и наведени информациони систем није у употреби у Граничној полицији.

ПРЕПОРУКА 9

Гранична полиција је дужна поступати у складу са преузетим обавезама по закљученом споразуму о успостави информационог система за евидентирање података о службеним возилима и притом обезбиједити поузданост података о употреби возила који се уносе у систем.

8.1.3. Вишегодишња капитална улагања

Одлуком Савјета министара БиХ од 29.12.2020. године²¹ Граничној полицији је одобрен вишегодишњи пројект изградње објекта за смјештај Теренске канцеларије Југ Чапљина укупне вриједности 3.000.000 КМ. Одлуком је дефинисано да се средства за реализацију обезбјеђују из средстава Буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ у три транше и то:

- 1.000.000 КМ буџет за 2020. годину,
- 1.500.000 КМ буџет за 2021. годину,
- 500.000 КМ буџет за 2022. годину.

С обзиром на то да буџет за 2021. годину није усвојен, средства у износу од 1.500.000 КМ додијељена су Граничној полицији у 2022. години тако да је на располагању имала укупан износ од 2.500.000 КМ (преосталих 500.000 КМ је додијељено кроз буџет 2023. године). У текућој години реализовано је 7.020 КМ и то на основу уплате средстава за добијање урбанистичке дозволе. Према добијеним информацијама, Општина Чапљина је извршила измјену регулационог плана, тако да Гранична полиција мора обезбиједити нове сагласности за почетак изградње објекта. Поред тога, пројект на основу којег је планирана изградња објекта датира из 2010. године.

²¹ Службени гласник БиХ, број 13/21

ПРЕПОРУКА 10

Имајући у виду да су од израде пројекта наступиле нове околности које могу утицати на његово провођење, потребно је ревидирати план пројекта и исти ускладити са потребама Граничне полиције и расположивим финансијским средствима.

8.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, исказани су у износу од 1.446.778 КМ, што је за 466.778 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2022. годину.

Значајни приходи односе се на: приходе од изречених новчаних казни (645.726 КМ) и приходе од продаје сталних средстава (631.674 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

8.2.1. Приходи од изречених новчаних казни

Гранична полиција, у складу са својим надлежностима, спроводећи одредбе Закона о надзору и контроли преласка државне границе, Закона о кретању и боравку странаца и азилу те спречавању, откривању и истраживању дјела која су прописана кривичним законима у БиХ, врши издавање прекршајних налога. Издати прекршајни налози, односно све новчане казне и трошкови поступка који су изречени на основу коначног и извршног прекршајног налога у складу са Законом о прекршајима²², уписују се у Регистар новчаних казни (ROF) и на основу тих евиденција се прати наплата средстава по овом основу. У Главној књизи Трезора евидентира се уплата средстава, али потраживања од издатих прекршајних налога се не евидентирају. Преглед издатих прекршајних налога који нису наплаћени може да се сачини само из ROF евиденције. Рјешавање техничке могућности усаглашавања приказивања потраживања из ROF система са подацима у Главној књизи Трезора је у фази разматрања.

По питању утврђених недостатака при усаглашавању извјештаја из Регистра новчаних казни са подацима у Главној књизи у претходној години смо дали препоруку (препука бр. 8 у Табели 1). Сходно наведеном, оцијенили смо да је Гранична полиција у 2022. години предузимала активности на реализацији дате препоруке, што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

8.2.2. Приходи од изнајмљивања опреме

Гранична полиција је у 2022. години планирала приход од изнајмљивања опреме и средстава у износу од 25.000 КМ (колико је планирано и претходних година). Наплата ових прихода остварује се кроз године, а на основу потписана два уговора о

²² Службени гласник БиХ, број: 41/7, 18/12, 36/14 и 81/15

изнајмљивању простора (крова) на згради Граничне полиције за смјештај базних станица – опреме и антене телеком оператера са два закупопримца. Планирање прихода по овом основу није реално извршено, јер је закљученим уговорима укупно уговорена цијена закупа на годишњем нивоу 22.400 КМ. Надаље, систем контроле наплате уговореног закупа није адекватно успостављен. Закупопримци нису све своје обавезе за 2022. годину измирили у обрачунском периоду. Укупно наплаћени приходи по овом основу су 20.700 КМ.

ПРЕПОРУКА 11

Гранична полиција је дужна да обезбиједи редовну наплату средстава од изнајмљеног простора и реално планира приходе по овом основу.

8.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2022. године исказана су укупна средства у износу од 21.714.260 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 30.937.413 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на краткорочна потраживања (420.333 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (21.241.713 КМ), обавезе према добављачима (936.791 КМ), обавезе према запосленима (7.863.452 КМ) и краткорочна разграничења (882.251 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

8.3.1. Попис средстава и обавеза

Попис имовине и обавеза је мјера усклађења књиговодственог стања са стањем утврђеним пописом, која, између осталог, треба да обезбиједи вјеродостојност годишњих финансијских извјештаја. Гранична полиција је извршила попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2022. године. Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине дефинисан је поступак пописа имовине, обавеза и потраживања.

Централна пописна комисија је у извјештају о попису констатовала да се стварно стање слаже са књиговодственим, међутим, наведено није потврђено (документовано). Комисије за попис сталних средстава у организационим јединицама су извршиле попис средстава и затечена стања евидентирале у помоћну евиденцију - књигу реверса, а затим су вршена усклађивања стања по попису са заведеним подацима по локацијама у материјалном књиговодству, али није извршен унос стања по попису у модул сталних средстава.

Гранична полиција није извршила учитавања резултата пописа у модул основних средстава кроз “Обрачун инвентуре” на 31.12.2022. године тако да није било могуће извршити усклађивање стварног стања и књиговодственог кроз Модул основних средстава.

Модул сталних средстава је обавезна помоћна књига сталних средстава која обезбјеђује да се компарацијом података помоћне и главне књиге поуздано искажу вриједности позиције сталних средстава у оквиру биланса стања. У предметне помоћне евиденције сталних средстава Гранична полиција није унијела стања средстава по обављеном попису, чиме нисмо у могућности

потврдити усклађеност стварног стања које је утврђено пописом и књиговодственог стања сталних средстава у Главној књизи Граничне полиције. Напомињемо да је Канцеларија за ревизију у својим извјештајима за 2019, 2020. и 2021. годину скретала пажњу на наведену проблематику.

ПРЕПОРУКА 12

Гранична полиција је дужна податке утврђене пописом евидентирати у Модулу сталних средстава, који је обавезна помоћна евиденција, и извршити усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем које је утврђено пописом.

Попис залиха: Гранична полиција у 2022. години није благовремено књиговодствено евидентирала набавку материјала и инвентара на класи 2 – залихе, тако да није исказан промет залиха током године (пресјек стање залиха је евидентиран на крају године).

Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ дефинисано је да се, у циљу контроле над употребом, материјал и ситан инвентар евидентира само унутар класе 2. Мада стање залиха не утиче на исказивање билансних позиција у обрасцу Биланс стања (истовремено са евидентирањем залиха врши се и њихова исправка), с обзиром на значајне износе залиха, у циљу контроле и редовног увида у стање залиха потребно је благовремено евидентирати залихе.

Организација и провођење пописа: Уочено је да сама организација и провођење пописа није ефикасна. Упутством о вршењу пописа имовине, потраживања и обавеза у Граничној полицији БиХ²³ прописано је да се попис сталних средстава врши у пописним листама, а да у изузетним случајевима, уколико постоје техничке потешкоће, лице задужено за попис у свом раду може користити и реверсе, који се користе за унос стања по попису у пописне листе. Увидом у извршени попис сталних средстава може се констатовати да пописне комисије приликом пописа нису попуњавале Инвентурну листу основних средстава (документ из Модула основних средстава), подаци о попису уписивани су по канцеларијама/локацијама у књигу реверса. Пописне комисије су потписале непопуњену Инвентурну листу основних средстава. Комисије на терену су констатовале слабости које су првенствено разлог неадекватно извршених припремних радњи за попис. С обзиром на то да се током године врше промјене локације основних средстава, исти се благовремено не евидентирају кроз модул основних средстава што отежава обављање годишњег пописа.

Поред наведеног, уочено је да у извјештају Централне пописне комисије није констатовано да ли стање по попису бјанко стикера виза и образаца за прекршајне налоге

²³ акт број: 17-06-1-34-9-11587-1/21 од 16.11.2021. године и 17-06-1-34-9-11587-4/21 од 2.12.2021. године

одговара стању по задужењима. Односно није наведено ни да је попис ових средстава извршен.

ПРЕПОРУКА 13

Гранична полиција треба са дужном пажњом провести припремне радње за попис те користити инвентурне листе за евидентирање стања по попису чију вјеродостојност потврђују својеручним потписом сви чланови комисије за попис.

9. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

У оквиру ове тачке наведени су налази у сегменту запошљавања (ангажмана лица) током 2022. године. Налази се односе на запошљавање на одређено вријеме, обављање послова другог радног мјеста, привремено распоређивање полицијских службеника. Наведене су и активности које је Гранична полиција до сада предузела на реализацији препоруке везане за престанак радног односа полицијских службеника.

9.1. Запошљавање на одређено вријеме

Запошљавање на одређено вријеме запосленика у институцијама БиХ регулисано је Законом о раду у институцијама БиХ. Наиме, чланом 9. поменутог Закона допуштено је запошљавање на одређено вријеме до три мјесеца.²⁴

Гранична полиција је у 2022. години запошљавала лица на одређено вријеме до три мјесеца, али је било случајева обнављања таквих уговора. Тачније, девет лица је било ангажовано дуже од три мјесеца и то осам спремачица и један администратор на граничним прелазима на периоде од три до девет мјесеци.

Гранична полиција је у 2022. години тражила сагласност Савјета министара БиХ за попуњавање три радна мјеста спремачице на неодређено вријеме, али није добила одговор.

Запошљавање запосленика на одређено вријеме дуже од три мјесеца без провођења конкурсне процедуре представља одступање од наведене одредбе закона и као посљедицу има нетранспарентан начин запошљавања.

ПРЕПОРУКА 14

Гранична полиција је дужна поштовати одредбе Закона о раду у институцијама БиХ у погледу запошљавања запосленика на одређено вријеме.

9.2. Обављање послова другог радног мјеста

У Граничној полицији су у току 2022. године 27 полицијских службеника и два државна службеника обављали послове другог радног мјеста вишег ранга на основу овлашћења директора.²⁵ Наведена овлашћења у Граничној полицији су пракса и давана су и у

²⁴ Чланом 9. став 1. тачка ц) Закона о раду у институцијама БиХ је прописано да се јавни оглас не расписује за пријем у радни однос запосленика на одређено вријеме до три мјесеца, када због хитности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће благовремено спровести јавни оглас.

²⁵ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије

претходним годинама ради обављања послова упражњеног радног мјеста. У овлашћењима није наведен период трајања овог ангажмана. Код обављања послова вишег ранга у односу на радно мјесто на које су службеници распоређени, исти задржавају постојеће рјешење, висину плате и исти чин, изузев у погледу накнаде за превоз и накнада за смјештај и одвојени живот (у случајевима када се овлашћењем вршио премјештај полицијског службеника на другу локацију и када су се стекли услови за поменуте накнаде прописани подзаконским актима Савјета министара БиХ).

Радноправни статус полицијских службеника регулисан је Законом о полицијским службеницима БиХ. Истим није препозната могућност да полицијски службеници, чак ни привремено, обављају послове упражњеног радног мјеста за које је предвиђен виши полицијски чин од оног који полицијски службеник посједује.

Такође, радноправни статус државних службеника уређен је Законом о државној служби у институцијама БиХ²⁶ и Правилником о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја у институцијама БиХ²⁷. Исти не препознају могућност да се рјешењем руководиоца државни службеници могу распоређивати на посао истог или вишег ранга.

ПРЕПОРУКА 15

Гранична полиција је дужна при распореду особља на радна мјеста досљедно примјењивати прописе који регулишу радноправни статус запослених.

9.3. Привремено распоређивање полицијских службеника по обавјештењу

Гранична полиција је вршила привремене интерне премјештаје полицијских службеника на основу акта директора Граничне полиције, у форми обавјештења, којим се упознају теренске канцеларије између/унутар којих се врши премјештај, да ће полицијски службеник, због потребе службе, бити привремено радно ангажован у организационој јединици у којој постоји потреба за његовим ангажманом. Полицијски службеник је упућиван на радно мјесто које није предвиђено систематизацијом или је попуњено у односу на радно мјесто предвиђено систематизацијом и радноправни статус му се није мијењао, изузев у погледу накнаде за превоз. Овакав начин премјештања полицијских службеника није у складу са Законом о полицијским службеницима БиХ и Правилником о интерном премјештају полицијских службеника.

Као узрок оваквих премјештаја Гранична полиција наводи неадекватан Правилник о унутрашњој организацији који не предвиђа потребан број радних мјеста у појединим организационим јединицама, те се у том случају премјештај не може извршити измјеном рјешења, већ у форми обавјештења о премјештају уз задржавање постојећег рјешења.

ПРЕПОРУКА 16

Гранична полиција је дужна да обезбиједи правилну примјену правних норми којима је прописана процедура интерног премјештаја полицијских службеника.

²⁶ Службени гласник БиХ, број: 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17

²⁷ Службени гласник БиХ, број: 62/10, 30/14 и 38/17

9.4. Престанак радног односа полицијских службеника

У Граничној полицији је током 2022. године за 89 полицијских службеника престао радни однос испуњењем услова за пензију. У складу са одредбама Закона о полицијским службеницима БиХ, полицијском службенику престаје радни однос те аутоматски губи статус полицијског службеника када, између осталог, наврши 65 година живота и законом прописани пензиони стаж или испуни 40 година пензионог стажа. У складу с наведеним законом Гранична полиција је доносила рјешења о престанку радног односа полицијским службеницима због напуњених 40 година пензионог стажа на основу расположивих података (радних књижица и др.).

Узимајући у обзир примјену Закона о полицијским службеницима приликом пензионисања као и примјену постојећих закона о пензионом и инвалидском осигурању²⁸ и у 2022. години је долазило до потешкоћа код утврђивања испуњености услова за престанак радног односа што показују и уложене жалбе полицијских службеника на рјешења о пензионисању и стицању услова за 40 година пензионог стажа, али не и стажа осигурања, као и третирању посебног стажа.

У 2022. години у Републици Српској је дошло до измјене законске регулативе везане за пензионо и инвалидско осигурање у смислу да је омогућено да лице којем је утврђен посебан стаж у двоструком трајању може лично поднијети захтјев за укидање рјешења којим је тај стаж утврђен, чиме је ова одредба ускладила поступање по питању истог права и у Федерацији Босне и Херцеговине. Наведено је утицало на значајно мањи број жалби полицијских службеника према надлежном Одбору за жалбе полицијских службеника на рјешења о престанку радног односа полицијског службеника на основу утврђеног радног стажа у односу на претходне године.

Узимајући у обзир чињеницу да је Одбор за жалбе у претходним годинама поништавао рјешења Граничне полиције о престанку радног односа сугеришући Граничној полицији утврђивање уплате доприноса за цијели период утврђеног пензионог стажа осигураника у матичним ентитетским заводима пензионог и инвалидског осигурања и даље се јављају двојбе код правилног поступања у случајевима када нису уплаћене све године стажа осигурања, а Закон о полицијским службеницима не препознаје уплаћивање доприноса за период пензионог стажа као услов за доношење предметног рјешења. С обзиром на неусклађеност прописа различитих нивоа власти и позиције Граничне полиције као институције БиХ, чији запослени долазе из ентитета гдје имају одређена законска права, ово питање је значајно.

По питању изналажења рјешења у погледу престанка радног односа на основу година стажа полицијских службеника у претходном периоду смо дали препоруку (препорука бр. 13 у Табели 1). У складу с наведеним, оцијенили смо да је Гранична полиција предузимала активности на реализацији дате препоруке што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације препоруке.

²⁸ Закон о пензионом и инвалидском осигурању (Службене новине ФБиХ, бр. 13/2018, 93/2019 - одлука УС, 90/2021, 19/2022 и 42/2023 - одлука УС)

Закон о пензионом и инвалидском осигурању (Службени гласник РС, бр. 134/2011, 82/2013, 96/2013 - одлука УС, 103/2015, 111/2021, 15/2022, 132/2022 и 43/2023 - одлука УС)

10. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Гранична полиција је донијела План јавних набавки за 2022. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама²⁹.

Према презентованим подацима³⁰, Гранична полиција је у 2022. години провела 38 поступака јавних набавки. Од наведеног броја, Гранична полиција је провела 20 отворених поступака у вриједности од 6.593.524 КМ, 16 конкурентских поступака у вриједности од 267.050 КМ и два поступка у складу са Анексом II, у вриједности од 39.992 КМ. Гранична полиција је путем директног споразума извршила набавке у вриједности од 192.805 КМ.³¹

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је 6.900.565 КМ (5.255.066 КМ из текућих издатака и 1.645.499 КМ из капиталних издатака).

Наводимо опште недостатке уочене током ревизије процеса јавних набавки:

- Код набавке ситног инвентара и материјала за одржавање објеката (158.628 КМ) техничком спецификацијом захтијеваних артикала није предвиђено навођење марки производа који се нуде како би се створили предуслови за адекватно праћење извршења уговора у погледу квалитета, врсте и марке понуђених и уговорених производа.
- Гранична полиција приликом набавке услуга одржавања возила чија је процијењена вриједност оквирног споразума за три године 1.500.000 КМ није тражила од понуђача гаранцију за извршење уговора. И поред чињенице да је законом остављена могућност уговорном органу да оцијени потребу за тражењем гаранције за добро извршење уговора, сматрамо да је за вриједносно значајне уговоре потребно обезбиједити да се извршење уговора обезбиједи одговарајућом гаранцијом.
- Приликом пријема поједине опреме (клима-уређаји, опрема за одржавање боксова за псе, машина за чишћење подова и др.), мада постоје отпремнице, нису сачињени записници о квалитативном и квантитативном пријему опреме, што за посљедицу може имати то да испоручена опрема не буде у складу са траженом.

ПРЕПОРУКА 17

Потребно је да Гранична полиција обезбиједи јасне техничке карактеристике предмета набавке из које се виде захтјеви у погледу својства, квалитета и других карактеристика самог предмета набавке у циљу адекватног праћења извршења уговора у погледу уговорених карактеристика предмета набавке.

²⁹ Службени гласник БиХ, број 39/14 и 59/22

³⁰ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

³¹ Сви наведени подаци су без ПДВ-а.

ПРЕПОРУКА 18

Гранична полиција је дужна да код поступака набавки значајнијих вриједности дефинише гаранције за добро извршење уговора предвиђене Законом о јавним набавкама.

ПРЕПОРУКА 19

Гранична полиција пријем радова, робе и услуга треба извршити комисијски уз прилагање записника у виду потврде да приспјели предмет набавке квалитативно и квантитативно одговара захтјевима из техничке спецификације.

Ревизијом појединачних процедура јавних набавки (и реализације уговора/оквирних споразума) утврђене су неправилности и недостаци како слиједи:

10.1. Набавка специјализованих службених возила

Расположива средства за покретање поступка набавке возила: У одобреној намјенској структури капиталних улагања за 2022. годину за набавку возила (осам возила по цијени од 48.250 KM) одобрен је износ од **386.000 KM** у шта је укључен и планирани приход од продаје возила 150.000 KM. Приход од продаје возила је планиран на основу плана претходне године без обзира на то колики је остварен стварни приход од продаје возила претходне године. Продајом 45 возила путем двије лицитације (април и септембар 2022. године) Гранична полиција је остварила приход у износу од 597.020 KM и добила је на располагање разлику између планираног и оствареног прихода од продаје возила у износу од **447.020 KM**. На располагању су била и средства у износу од **26.729 KM** по основу наплате премије осигурања за штету тако да су септембру 2022. године за набавку службених возила обезбијеђена средства у износу од **859.749 KM**.

Намјенска структура капиталних издатака за набавку возила: Одобрена намјенска структура капиталних улагања није састављена на начин који недвосмислено упућује за коју количину и врсту возила су планирана и одобрена средства.

Наиме, Гранична полиција у оперативним плановима за извршење буџета за 2022. годину и у намјенској структури капиталних улагања на коју сагласност даје Министарство финансија и трезора БиХ наводи марку и модел возила коју планира набавити (Golf VII) умјесто врсте возила (теренско, теретно и сл.). У почетној одобреној намјенској структури капиталних улагања приказано је осам путничких возила Golf VII док је у измијењеној намјенској структури капиталних улагања приказан поред ових осам возила и приход од продаје возила и приход од наплате премије осигурања с тим да није наведен број возила по овим приходима који се намјерава набавити. Према таквом приказу број одобрених путничких возила износио је 10. У обрасцу 6/1 Преглед капиталних улагања по врстама и пројектима који је саставни дио финансијских извјештаја Граничне полиције наводи се одобрена количина од 11 возила и то комби возила, а набављено је 14 возила VW T-ROC.

ПРЕПОРУКА 20

Гранична полиција је дужна саставити намјенску структуру капиталних улагања на начин који тачно упућује на врсту, количину, одобрену и реализовану вриједност сталног средства што ће омогућити праћење извршења одobreне намјенске структуре као и прегледност финансијских извјештаја Граничне полиције.

Процедура набавке возила: У септембру 2022. године покренута је процедура набавке

Гранична полиција покреће поступак набавке процијењене вриједности која је већа у односу на обезбијеђена средства за предметну набавку.

14 теренских возила процијењене вриједности **936.000 КМ**³² иако су расположива средства износила 859.749 КМ (разлика 76.251 КМ). Критеријум за додјелу уговора била је економски најповољнија понуда са поткритеријумима цијена (80%) и

рок испоруке (20%). Записником са отварања понуда од 7.11.2022. године најповољнија понуда износила је **969.696 КМ** и била је већа и у односу на процијењену вриједност набавке и у односу на обезбијеђена средства за предметну набавку (недостајало је 110.000 КМ). Захтјев Граничне полиције за реструктурисањем расхода одобрило је Министарство финансија и трезора БиХ 17.11.2022. године и истим је увећана позиција набавке моторних возила за **110.000 КМ**. На измијењену структуру капиталних улагања сходно предметној Одлуци о реструктурисању расхода Министарство финансија и трезора БиХ је 25.11.2022. године дало сагласност. Записником о прегледу и оцјени понуда од 28.11.2022. године Комисија за набавку је констатовала да све три понуде прелазе процијењену вриједност набавке и то (969.696 КМ, 972.972 КМ и 1.089.270 КМ). Након што је од Управе за администрацију добила информацију да су послје извршеног реструктурисања расхода обезбијеђена средства за набавку возила, Комисија за набавку је предложила директору да се закључи уговор са најповољнијим понуђачем БРЧКО ГАС д.о.о. Брчко чија укупна цијена износи **969.696 КМ**.

Наведеним поступањем Гранична полиција се излаже ризику да понуђач чија је понуда прихватљива захтијева окончање поступка закључењем уговора, а да Гранична полиција нема обезбијеђена средства за окончање поступка додјелом уговора.

ПРЕПОРУКА 21

Гранична полиција је дужна покретати поступке набавке само у оквиру планираних и одобрених средстава за тај предмет набавке.

Иако је рок испоруке био један од критеријума за вредновање понуда са заступљеношћу од 20% исти није био одлучујући у одабиру најповољније понуде, с обзиром на то да су прворангирани и другорангирани понуђач понудили исте рокове испоруке од 60 дана и исти тип/модел возила док је трећерангирани понуђач понудио рок испоруке 250 дана и други тип/модел возила.

³² Износ са ПДВ-ом.

Процедура набавке није проведена уз поштивање основних принципа јавних набавки у циљу обезбјеђења најефикаснијег коришћења јавних средстава у вези са предметом набавке и његовом сврхом.

Гранична полиција нам је презентovala мејлове упућене потенцијалним добављачима предмета набавке као доказ о испитивању конкуренције, али нам није предочила и комуникацију са понуђачем VW што имплицира да је спецификација за VW коришћена као референтна. У прилог овој констатацији иде и само навођење VW у намјенској структури капиталних улагања.

Такође, нисмо добили на увид на који начин је Гранична полиција извршила процјену вриједности набавке.

Гранична полиција је наставила процедуру набавке иако су све три понуде вриједносно прелазиле процијењену вриједност набавке.

Примјери из пракси јавних набавки нам указују на то да се понуђачи у случају да рачунају на активну конкуренцију понашају рационално и нуде цијену испод процијењене вриједности набавке нарочито ако је процјена набавке сачињена на основу тржишних кретања цијене предмета набавке. Међутим, када понуђачи процијене да немају стварну конкуренцију онда се понашају слободно и могу понудити цијену у висини и преко износа процијењене вриједности што смисао провођења јавне набавке доводи у питање.

Поново смо уочили да су и у овоме случају понуђачи из исте дистрибутивне мреже, за које се у претходним годинама показало да не чине активну конкуренцију на тржишту. Исти су у предности у односу на остале понуђаче јер се дугогодишњим избором возила једне марке, упућује на то да само њихови типови возила односно њихова понуда може да буде изабрана. Иако је уговорени рок испоруке био 60 дана возила су испоручена у року од пет дана и то различитих боја како је предвиђено техничком спецификацијом (шест возила једне боје, четири возила друге боје и четири возила треће боје) што може упућивати на то да су возила већ била доступна.

Према наведеном нисмо се могли увјерити да су у конкретној набавци поштовани основни принципи јавних набавки (активна и правична конкуренција) с циљем најефикаснијег коришћења јавних средстава.

ПРЕПОРУКА 22

Гранична полиција је дужна да у поступцима јавних набавки поступа једнако и недискриминирајуће на начин да обезбиједи праведну и активну конкуренцију у складу са предметом набавке и њеном сврхом.

10.2. Набавка мобилног X-Ray уређаја за детекцију експлозива

Ревизијом поступка набавке мобилног X-Ray уређаја за детекцију експлозива констатовали смо да се Гранична полиција није придржавала законских одредаба приликом дефинисања рокова за достављање понуда, као и да нису испоштовани минимални законски рокови за закључење уговора о јавној набавци чиме је стекла услове за резервисање средстава одобрених за ову капиталну набавку за 2022. годину.

Одлуком директора Граничне полиције од 18.11.2022. године покренут је отворени поступак јавне набавке једног комплета мобилног X-Ray уређаја за детекцију експлозива у процијењеној вриједности од 128.000 КМ без ПДВ-а примјеном најниже цијене као критеријума за додјелу уговора. Тендерску документацију објављену на порталу јавних набавки 21.11.2022. године преузело је 15 понуђача, а утврђени рок за достављање понуда је 12.12.2022. године. Гранична полиција је 7.12.2022. године објавила исправку тендерске документације којом се мијењају техничке карактеристике дијела предмета набавке на начин да се претходно дефинисане минималне димензије панела траженог уређаја измјеном дефинишу као максималне, при чему није утврдила нови рок за достављање понуда од дана објаве исправке тендерске документације. Претходно наведено није у складу са чланом 39. став 3. Закона о јавним набавкама.³³ Комисија је констатовала да су благовремено пристигле двије понуде: прворангирана у износу од 127.150 КМ и другорангирана у износу од 165.000 КМ без ПДВ-а. Наконведеног поступка е-аукције одржане 22.12.2022. године, утврђена је коначна ранг-листа понуђача у складу са првобитним понудама, с обзиром на то да понуђачи у поступку е-аукције нису мијењали понуђене цијене. Комисија је дала препоруку да се Уговор о купопродаји мобилног X-Ray уређаја закључи са понуђачем чија је понуда у износу од 127.150 КМ оцијењена као прихватљива понуда са најнижом понуђеном цијеном након одржане е-аукције.

Гранична полиција је по прибављеном позитивном мишљењу Правобранилаштва БиХ, 30.12.2022. године, закључила уговор о купопродаји са изабраним добављачем. Роба је испоручена у уговореном року 22.3.2023. године. С обзиром на то да је обавјештење о избору најповољнијег понуђача упућено понуђачима 26.12.2022. године, нису се испунили услови за закључење уговора из члана 72. Закона о јавним набавкама којим је прописано да уговорни орган доставља на потпис изабраном понуђачу приједлог уговора и то након истека рока од 15 дана, рачунајући од дана када су сви понуђачи обавијештени о избору најповољније понуде.

Такође, наводимо да је Гранична полиција, поступајући супротно наведеним одредбама Закона о јавним набавкама, створила услове за резервисање средстава одобрених за капиталне набавке за 2022. годину.

ПРЕПОРУКА 23

Гранична полиција је дужна досљедно примјењивати одредбе Закона о јавним набавкама којим су уређена питања утврђивања рокова за доставу понуда приликом исправке тендерске документације као и минималних рокова закључења уговора о набавци.

10.3. Набавка опреме за одгој и игру за службене псе

Одлуком директора од 12.05.2022. године покренут је конкурентски поступак набавке опреме за одгој и игру за службене псе, процијењене вриједности предвиђеног оквирног споразума у висини од 18.000 КМ без ПДВ-а. На приједлог комисије, оквирни споразум је закључен на период од четири године са јединим понуђачем који је доставио понуду, на

³³ Истим је прописано да у случају исправке или измјене обавјештења о набавци, односно тендерске документације, рок за пријем понуда, односно захтјева за учешће рачуна се од дана слања на објаву исправке на портал јавних набавки, односно упућивања исправке тендерске документације свим понуђачима који су до тог датума преузели тендерску документацију.

износ од 34.525 КМ без ПДВ-а. Гранична полиција није поступила у складу са Законом о јавним набавкама гдје је прописано да је уговорни орган обавезан поништити поступак јавне набавке у случају да су цијене свих прихватљивих понуда знатно веће од обезбијеђених средстава за предметну набавку³⁴.

Оваквим поступањем - нереалним планирањем процијењене вриједности набавке и прихватањем понуде знатно веће од процијењене вриједности набавке, Гранична полиција није пружила једнаку шансу свим потенцијалним понуђачима за добијање уговора, који вјероватно нису могли припремити своје понуде у складу са процијењеном вриједности набавке.

ПРЕПОРУКА 24

Гранична полиција је дужна реално процијенити вриједност набавке и у случајевима одступања понуда од процијењене вриједности набавке стриктно се придржавати одредби Закона о јавним набавкама.

10.4. Реализација уговора/оквирних споразума

Систем праћења реализације закључених уговора/оквирних споразума није успостављен на одговарајући начин. Уочена су одступања реализације у предоченим евиденцијама, у односу на достављене табеле и податке које су унесене у систем е-набавке (Уговори), као и у односу на аналитичке картице добављача. Такође је установљено да у систем е-набавки нису унесени сви уговори закључени на основу оквирних споразума за поједине набавке.

Извршење уговора³⁵ о набавци полицијске униформе: На основуведеног поступка набавке полицијске униформе у 2021. години потписани су уговори по лотовима са више добављача са роком испоруке до 31.12.2021. године. Почетком јануара 2022. године, изабрани добављачи послали су молбе за продужење рока испоруке наводећи да су ангажовали домаће и стране произвођаче за производњу дијелова униформи, затим околности узроковане пандемијом COVID, а у појединим случајевима доставили су дописе ангажованих домаћих и страних фирми у којима наводе немогућност испоруке сировина и материјала због горе наведених разлога. Гранична полиција је прихватила наведене разлоге немогућности испоруке предмета уговора у уговореном року и анексима уговора од 13. и 14.1.2022. године рокови су продужени од 30 до 120 дана.

При доношењу одлуке за продужење рока испоруке Гранична полиција се водила прибављеним мишљењем Агенције за јавне набавке БиХ од 9.6.2021. године у коме се наводи да је могуће мијењати услове из уговора који се тичу продужења рока за извршење, али само у случају немогућности испуњења за коју није одговорна ниједна страна, поготово узимајући у обзир када рок за извршење уговора није био критеријум за вредновање и самим тим није могао утицати на избор најповољнијег понуђача.

Рок испоруке за реализацију уговора закљученог за лот 1, укупне вриједности 2.442.960 КМ анексом уговора продужен је за 120 дана, тј. до 27.4.2022. године на основу писменог захтјева добављача достављеног Граничној полицији 5.1.2022. године у којем се наводи

³⁴ Члан 69. став 2. тачка е) Закона о јавним набавкама (Службени гласник БиХ, број: 39/14)

³⁵ Лот 1. (2.442.960 КМ), Лот 2. (7.839 КМ), Лот 3. (114.545 КМ), Лот 4. (56.101 КМ), Лот 5. (32.760 КМ), Лот 6. (117.000 КМ). Укупно 2.771.205 КМ са ПДВ-ом.

немогућност испоруке робе у уговореном року због горе споменутих разлога. Међутим, исти добављач 27.04.2022. године, до када је испоручен само дио набавке (842.400 КМ – полицијске јакне), поново тражи продужење рока испоруке за додатних 50 дана, а као разлог у свом допису наводи да је Гранична полиција, у више наврата, усменим путем, у периоду од 19.4. до 25.4.2022. године, тражила измјене и допуне предмета уговора³⁶ тако да би наведени захтјеви успорили процес испоруке дијела униформе. Такође наводе да их је Гранична полиција информисала да ће доћи до измјене Правилника о посебној униформи и допунским дијеловима полицијске униформе у Граничној полицији, како би накнадно тражене корекције одговарале описима из предметног правилника. Измјена предметног правилника извршена је 11.05.2022. године. Гранична полиција је 8.6.2022. године потписала Анекс II уговора којим је продужен рок испоруке до 17.6.2022. године, након чега слиједе сукцесивне испоруке уговорене робе с тим да је посљедња испорука извршена 17.6.2022. године, чиме је уговор у потпуности реализован. Банкарска гаранција за уредно извршење уговора је истекла 1.5.2022. године.

Гранична полиција је допустила реализацију уговора другачију од онога шта је понуђено и уговорено (рокови испоруке и предмет набавке), а приликом потписивања Анекса уговора није обезбиједила документовани доказ о испуњењу услова за продужење рока испоруке као ни доказ (писани траг) о одобрењу приједлога изабраном понуђачу за продужење рока испоруке.

Сматрамо да у Закону о јавним набавкама БиХ не постоји одредба на основу које би се предмет набавке могао мијењати током реализације уговора. Допуштањем мијењања предмета набавке у току реализације уговора доводе се у неравноправан положај остали учесници у поступку јавне набавке што доводи у питање и то да ли би изабрани добављач и даље био најповољнији, односно какве би цијене понудили други понуђачи, без обзира да ли је предмет набавке унутар граница техничке спецификације.

ПРЕПОРУКА 25

Гранична полиција је дужна да прати реализацију уговора у погледу поштовања свих уговорених одредби и предузме мјере како би се обезбиједила реализација уговора на начин и под условима који су садржани у понуди која је изабрана као најповољнија.

³⁶ 19.4.2022. године да се поставе еполете на кошуље које нису биле према опису из тендерске документације, затим 22.4.2022. године да се на поло мајицама постави чичак трака за чин, те 25.4. 2022. године да се на панталонама избаци рефлективна паспул трака на бочним шавовима.

11. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Гранична полиција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину. У коментарима су прихваћени налази и препоруке ревизије и презентоване информације о предузетим активностима на њиховом рјешавању у 2023. години.

Ревизију у Граничној полицији за 2022. годину обавили су: Нермин Хамзагић – руководилац Одјељења за финансијску ревизију (вођа тима), Наташа Павловић - виши ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Азра Хусић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Марко Сикима – млађи ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Садмир Тескереџић – ревизор за правну подршку у ревизији (члан тима) и Нерман Велић – самостални ревизор за ИТ ревизију (члан тима).

Контролу квалитета Извјештаја провело је Одјељење за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије. Одјељењем је руководио Неџад Хајтић, који је у међувремену преузео функцију замјеника генералног ревизора Канцеларије за ревизију институција БиХ.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију (вођа
тима)**

Нермин Хамзагић, с.р.

Број: 03-16-1-963/23

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2022. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2022. године

Табела III - Преглед прихода и примитака за 2022. годину

Изјава о одговорностима руководства

Табела I

Преглед расхода буџета за 2022. годину

ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	83.840.000	572.000	84.412.000	80.553.302	95
Бруто плате и накнаде	64.665.000	-2.670.000	61.995.000	59.790.025	96
Накнаде трошкова запослених	12.965.000	1.002.000	13.967.000	12.995.042	93
Путни трошкови	320.000	60.000	380.000	377.961	99
Издаци телефонских и поштанских услуга	230.000	0	230.000	197.460	86
Издаци за енергију и комуналне услуге	450.000	50.000	500.000	463.237	93
Набавка материјала	2.320.000	1.460.000	3.780.000	3.307.412	87
Издаци за усл. превоза и горива	1.200.000	400.000	1.600.000	1.597.449	100
Унајмљивање имовине и опреме	440.000	0	440.000	412.318	94
Издаци за текуће одржавање	800.000	200.000	1.000.000	915.569	92
Издаци за осигурање	240.000	70.000	310.000	305.830	99
Уговорене и друге посебне услуге	210.000	0	210.000	190.999	91
2. Капитални издаци	1.208.000	953.749	2.161.749	2.070.706	96
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	100.000	100.000	81.620	82
Набавка опреме	1.189.000	837.749	2.026.749	1.965.246	97
Набавка осталих сталних средстава	4.000	16.000	20.000	19.076	95
Реконструкција и инвестиционо одржавање	15.000	0	15.000	4.763	32
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	85.048.000	1.525.749	86.573.749	82.624.008	95
5. Вишегодишња капитална улагања	1.500.000	1.000.000	2.500.000	7.020	0
Изградња објекта за смјештај ТУ Југ Чапљина	1.500.000	1.000.000	2.500.000	7.020	0
6. Новчане донације	0	87.235	87.235	6.497	7
Пројекта RUTHMS	0	87.235	87.235	6.497	7
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно буџет (4+5+6+7)	86.548.000	2.612.984	89.160.984	82.637.526	93

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2023. године.

Директор
Главни генерални инспектор
Зоран Галић

Табела II

Биланс стања на 31.12.2022. године

ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Опис	31.12.2022.	31.12.2021.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	472.547	510.344	93
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	420.333	446.367	94
Краткорочни пласмани	116	116	100
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	52.098	63.860	82
2. Стална средства	21.241.713	25.346.761	84
Стална средства	75.752.338	76.808.945	99
Исправка вриједности	54.510.625	51.462.184	106
Неотписана вриједност сталних средстава	21.241.713	25.346.761	84
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	21.714.260	25.857.104	84
3. Краткорочне обавезе и разграничења	9.695.700	6.072.786	160
Краткорочне текуће обавезе	949.997	506.585	188
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	7.863.452	5.566.200	141
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	882.251	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	21.241.713	25.346.761	84
Извори средстава	21.241.713	25.346.761	84
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	30.937.413	31.419.546	98

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2023. године.

Директор
Главни генерални инспектор
Зоран Галић

Табела III

Преглед прихода и примитака за 2022. годину

ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Опис	Планирани износ у буџету	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	830.000	0	830.000	727.969	88
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	25.000	0	25.000	20.700	83
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	5.000	0	5.000	61.543	1231
Новчане казне (непореске природе)	800.000	0	800.000	645.726	81
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	87.235	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	87.235	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	150.000	0	150.000	631.574	421
Капитални примици од продаје сталних средстава	150.000	0	150.000	631.574	421
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	980.000	0	980.000	1.446.778	148

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 28.02.2023. године

Директор
Главни генерални инспектор
Зоран Галић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 2580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Граничне полиције Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Гранична полиција) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2022. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15 од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (Службени гласник БиХ, број 42/22) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Граничне полиције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 28.2.2023. године

Директор
Главни генерални инспектор

Зоран Галић